

LAIUSE PÕHIKOO

KUNSTIÕPETUSE

AINEKAVAD

5.-9. KLASSILE

LAIUSE

2015

Kunstiained

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele. Kunstidega tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitvse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab loovalt läheneda probleemidele, väärtustab erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust.

Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisus, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

- 1) teadmised kunstist (analüüs)
- 2) erinevate kunstide seostamine (süntees)
- 3) ainealane (verbaalne) keel
- 4) loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine)
- 5) kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika)
- 6) oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus)
- 7) kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus)

5.klass – 35 tundi

ÕPPESISU

SISUKÜSIMUSED

Piltjutustustes (koomiks, storyboard, film, fotoseeria, reklaam) plaanide vaheldus, meeolelu pinevuse loomine.

VORMIKÜSIMUSED

Täisfiguuri ja näo proportsioonid. Esemete kujutamine vaatluse järgi, arvestades nende kuju, suurussuhteid ning paiknemist üksteise ja vaataja suhtes. Kompositsioon. Sümmeetria ja asümmeetria. Erinevate kompositsiooniliste lahenduste mõju. Värv. Valgus-vari. Kolmanda astme värvide saamine I ja II astme värvide segamise teel.

Piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt). Perspektiiv. Ruumilisus pildil, pildiruum. Esemete mahulisuse kujutamine, pöördkehad.

DISAIN

Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas. Graafiline kujundus. Moodul. Moodulsüsteemid (nt lego, mööbel). Raamatukujundus (köide, kaas, illustratsioon, initsiaal, vinjett, eksliibris). Elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu (kasutamismugavus, toimivus).

KUNSTIMAAILM

Eesti kunsti tähtteosed. Installatsioon. Monument, pisiplastika seinamaal, miniatuur. Vitraaž. Teose sisulised ja vormilised elemendid. Värv, vorm, struktuur visuaalse keele väljendusvahenditena. Huvitavad funktsionaalsed ja dekoratiivsed objektid, märgid ja kirjad linnaruumis. Filmide, arvutimängude koomiksitate ja reklaamide pildikeel. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Muuseumide ja galeriide funktsioonid (ost-müük, tutvustamine, uurimine, säilitamine, restaureerimine).

TEHNILISED KÜSIMUSED

Kavandamine kui protsessideede arendamiseks. Töö joonlaua ja sirkliga. Geomeetrilisi konstruktsioone (nt ringi jagamine osadeks).

Skulptuuride modelleerimine savist ja lõikamine pehmetest materjalidest (vahtplast).

Keraamika. Reljeef.

Erinevate tehnikate ja materjalide paindlik kasutamine omavahel kombineeritult (segatehnika).

Kollaaž.

Installatsioon.

Erinevaid väljendusvahendeid ja materjale (lumi, liiv, tuli, vesi, valgus, vari, valmisesemed jne).

Maalimine kattevärvide ja akvarellidega. Tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega. Akvarellitehnikad: kihiti märjalt märga maalimine, pinnaefektide loomine. Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga. Faktuurid. Grafiitpliiatsite tähistused. Arvuti joonistusprogramme.

Graafikatehnikad: kõrgrükk (papi-, materjali-, linoalrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia).

Foto. Sama objekti pildistamine (eri vaatenurgast, eri kella- ja aastaajal)

KASVATUSLIKUD KÜSIMUSED

Koostöö tegemine ühise tulemuse nimel, üksteisega arvestamine, oma tugevuste ja nõrkuste teadvustamine. Töökoha otstarbekas organiseerimine ja korrashoid.

Loodust säästva tarbimise põhimõtted.

Inimesetegevuse osakeskkonna esteetilises ilmes.

Omakultuuri kõrval kohaliku kultuuri väärtustamine. Rahvuskultuurdes erinevuste hindamine väärtusena.

Jälgib, et oma tegevusega ei kahjusta kultuuriväärtusi.

KUJUTAMINE

Eksperimenteerimine kujutamisevõtete ja stiilidega. Kunstitehnikate loov kasutamine. Digitaalsete tehnikatega tutvumine ja katsetamine.

KUJUNDAMINE

Visandamine ja kavandamine. Ideede genereerimine, nende edasi arendamine, erinevate sisuliste ja tehniliste võimaluste katsetamine.

Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine.

ÕPITULEMUSED

1. oskab kasutada ainekavas loetletud töövahendeid ja materjale.
2. oskab kujutada esemeid naturist, näha ja kujutada valgust ja varje.
3. oskab kujutada inimest proportsionaalselt ja liikumas.
4. oskab segada II ja III astme värve põhivärvidest ning kasutab polükroomset ja monokroomset värvilahendust.
5. Omab ettekujutust ja mõningaid teadmisi kunstiajaloo kohta.
6. Hindab kultuurierinevusi väärtusena.

HINDAMINE

Tööprotsessi hindamine, arvestades individuaalset võimekust, tunnis kaasalöömist ning töö lõpptulemust. Hindamiskriteeriumiks võib olla vastavus teemale, kompositsiooni väljenduslikkus, meeleolu edastamine värvidega, hea ideeid.

Hinne pannakse iga lõpetatud töö eest.

Koondhinne pannakse I ja II poolaasta lõpus.

Aastahinne pannakse enne klassi lõpetamist.

KASUTATAV KIRJANDUS

Indrek Raudsepp. Kunstiõpetuse tööraamat 5. klassile

Lauri Leesi . Kunstilugu koolidele

S. Helme, J. Kangilaski. Lühike eesti kunsti ajalugu.

Tähelepanu. Valmis olla. KUNST. Loovalt tulevikku.

Joonistamine- nägemise kool

Joonistan inimest

Pastellimaal

6. klass - 35 tundi

ÕPPE EESMÄRGID

1. Arendada õpilaste vaatlusoskust, loovat ja ruumilist mõtlemist.
2. Õpetada tundma kunstivahendeid ja tehnikaid.
3. Õpetada tundma kunstimõisteid, kunstiajalugu ning nüüdiskunsti teoseid maailmas.

ÕPPESISU

SISUKÜSIMUSED

Kunstiteose teema ja pealkiri. Piltjutustusi kunstiloost (erinevad stseenid keskaja maalidel), Egiptuse friisid surmatants).

VORMIKÜSIMUSED

Inimese eripära (vanus rass, rahvus) kujutamine lihtsustatult.

Liikumise kujutamine, liikumise mulje loomine, animatsiooni põhimõte.

Kompositsioon. Piiratud ja piiramata pinnad. Dünaamiline ja staatiline kompositsioon.

Värv. Valgus-vari. Koloriit (soe külm), värviharmoniad. Vastandvärvid. Varju tekkimine, langev vari (nt varjuteater, siluetid).

Perspektiiv. Kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt.

DISAIN

Disain igapäevaelus. Traditsioon ja uuenduslikkus disainis (tuntud tootemargid, uus vorm, materjal, funktsioonid).

Pakend, ümbris (vorm, kiri, värvilahendus, seos tootega).

Kirja kujundamine (jooniskiri, fantaasiakiri).

Sama funktsiooniga eseme disaini võrdlus.

KUNSTIMAAILM

Tutvumine kunstipärandi ja tänapäeva kunstiga.

Kunstiteose unikaalsus ja/või paljundatavus (originaal, koopia, reproduktsioon, tiraaž, seeria võltsing).

Grafiti.

Konkreetne ja abstraktne kunstis. Fragment ja tervik.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia. Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

Kujundite, märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Muinsuskaitse.

TEHNILISED KÜSIMUSED

Töö joonlaua ja sirkliga. Kavandamine lähtuvalt tehnika võimalustest ja piirangutest.

Skulptuur. Modelleerimine savist ja lõikamine pehmetest materjalidest (vahtplast).

Keraamika. Reljeef.

Erinevate tehnikate ja materjalide paindlik kasutamine. Segatehnikad.

Moodulelementidest struktuurid looduslikest ja tehismaterjalidest.

Kollaaž.

Installatsioon. Erinevaid väljendusvahendeid ja materjale (lumi, liiv, vesi, tuli, valgus, vari, valmisesemed jne).

Maalimine kattevärvide ja akvarellidega. Tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega.

Akvarellitehnikad: kihiti märjalt märga maalimine, pinnaefektide loomine.

Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsitega. Faktuurid. Grafiitpliiatsite tähistus.

Arvuti joonistusprogramme.

Graafika. Kõrgtrükk (papi-, materjali-, linooltrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia)

Foto. Sama objekti pildistamine eri vaatenurgast, eri kella- ja aastaajal.

KASVATUSLIKUD KÜSIMUSED

Koostöö tegemine ühise tulemuse nimel, üksteisega arvestamine, kompromisside saavutamine.

Kunstitegevuste kaudu oma võimete tundmaõppimine ja arendamine. Töökoha otstarbekas organiseerimine ja selle korrashoid.

Loodust säästva tarbimise põhimõtted. Inimese tegevuse osa keskkonna esteetilises ilmes.

Omakultuuri kõrval kohaliku kultuuri väärtustamine. Rahvuskultuurides erinevuste hindamine väärtusena.. Kultuuriväärtuste hoidmine.

KUJUTAMINE

Eksperimenteerimine kujutamisevõtete ja stiilidega.

Kunstitehnikate loov kasutamine.

Digitaalsete tehnikatega tutvumine ja katsetamine.

KUJUNDAMINE

Visandamine ja kavandamine. Ideede genereerimine, nende edasiarendamine, erinevate sisuliste ja tehniliste võimaluste katsetamine. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine.

ÕPITULEMUSED

-hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid.

-arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes; näo kujutamisel silmade asukohta sellel.

-kujutab veenvalt inimest erinevas asendis ja tegevuses.

-leiab vaatluse ja võrdluse teel inimese vanust, rassi, rahvust, erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavaid tunnuseid (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides.

- kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte, arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes.
- analüüsib koomiksi ja filmi vahelisi seoseid (kaader, plaanid, jutustus).
- leiab asjakohast pildilist infot, näidiseid ja eeskujusid ning kasutab neid loominguliselt oma töös.
- segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone.
- moodustab varjundit kirjeldavaid värvinimetusi tuntud asjade kaudu.
- saab III astme värvid I ja II astme värvide segamise teel.
- kasutab maalimisel piiratud värvivalikut (sh maalib monokroomset).
- kirjeldab pildi koloriiti, eristab sooja ja külma koloriiti.
- selgitab varju tekkimise põhimõtet.
- saavutab kompositsiooni tasakaalu, terviku.
- leiab pildis peamise (dominandi), rõhutab seda teadlikult oma töödes.
- katsetab eeltööna erinevaid kompositsioonilisi lahendusi.
- Eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone.
- eristab piiratud ja piiramata pinda, leiab neid ümbritsevast keskkonnast.
- loob võrgustiku abil piiramata pindu
- eristab pildil esi-, kesk- ja tagaplaani, kasutab seda teadlikult oma töödes.
- kujutab tasapinnal pöörd- ja kandiliste kehade mahulisust, arvestades vormi näilist muutumist (nt pöördkehade puhul ringi muutumist ellipsiks) ja nende asukohta silmapiiri suhtes.
- kirjeldab keskkonna – või ruumikujundust esteetilisuse ja praktilisuse seisukohast.
- selgitab inimese tegevuse osa ja vastutust keskkonna esteetilises ilmes.
- analüüsib trükise kujunduse osi (kaanekujundus, kirjastiil, värvilahendus jm) ja terviklahendust.
- loob isikupärase šrifti.
- kasutab moodulit kombinatoorika algelemendina.
- leiab rahvakunsti esemetelt iseloomulikud motiivid, kasutab neid loovalt esemete ja ornamendi kujundamisel.
- iseloomusta kunstiliike (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) ja nende väljendusvahendeid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne)
- eristab maalikunsti žanre (portree, maastik, natüürmort)
- toob kunstiteost kirjeldades esile nii sisulisi kui vormilisi elemente.
- kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas.
- väärtustab oma (rahvus) kultuuri kõrval kohalikku (elukoha) kultuuri, hindab erinevusi rahvuskultuurides kui väärtusi.
- suhtub mõistvalt ja kriitiliselt enda ja teiste töödesse ning ümbritsevasse kunsti (sh massimeedia, kommertskunst)
- nimetab muuseumide ja galeriide funktsioone, oskab neis käituda.
- jälgib, et oma tegevusega ei kahjusta kultuuriväärtusi ja autori õigusi.
- kasutab paindlikult, ka omavahel kombineeritult, erinevaid tehnikaid ja materjale; loob erinevaid tekstuure ja faktuure.
- eristab mahulist vormi (ümarplastika, reljeef) tasapinnalisest vormist.
- selgitab graafika kui trükitehnika olemust
- kavandab lähtuvalt materjali, tehnika ja/või tehnoloogia eripäradest.
- kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel, trükipress, fotoaparaat, arvuti jm) vastavalt vajadusele ja võimalusele.
- kasutab loovalt jääkmaterjale, kogub paberi jäägid ümbertöötlemiseks.
- töö lõpetamise järel korrastab töökoha.

HINDAMINE

Tööprotsessi hindamine, arvestades individuaalset võimekust, tunnis kaasalöömist ning töö lõpptulemust.

Hindamiskriteeriumiks võib olla vastavus teemale, kompositsiooni väljenduslikkus, meeolelu edastamine värvidega, hea ideeid või uudne teemalahendus, töö korrektsus või viimistlus.

Hinne pannakse iga lõpetatud töö eest.

Koondhinne pannakse I ja II poolaasta lõpus.

Aastahinne pannakse enne klassi lõpetamist.

KASUTATAV KIRJANDUS

Indrek Raudsepp. Kunstiõpetuse tööraamat 6. klassile

Lauri Leesi . Kunstilugu koolidele

S. Helme, J.Kangilaski. Lühike Eesti kunsti ajalugu.

Tähelepanu. Valmis olla. KUNST. Loovalt tulevikku.

Joonistamine-nägemise kool.

Joonistan inimest

Pastellimaal

7. klass - 35 tundi

ÕPPE-EESMÄRGID

1. Arendada vaatlus- ja kujutamisoskust.
2. Arendada ruumilist kujutlusvõimet ja ruumiillusiooni loomist.
3. Arendada loomingulist fantaasiat, rõhutades karaktersust ja ekspressiivsust.

ÕPPESISU

SISUKÜSIMUSED

Värvisümbolika. Tuntumad sümbolid (kristlikus) kunstis.

VORMIKÜSIMUSED

Inimese kehakeel, miimika. Kujutatava vormide lihtsustamine, üldistamine.
Kompositsioon. Kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunstis. Üldplaan. Detail.
Värv. Valgus- vari. Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal. Pildi värvianalüüs. Erinevad värvinimed (ooker, türkiis, karmin jne)
Perspektiiv. Õhu- ja värviperspektiiv. Joonperspektiiv 1 koondpunktiga.

DISAIN

Traditsioon ja uuenduslikkus disainis (tuntud tootemargid, uus vorm).
Kujunduse läbiv stiil. Teksti ja pildi koosmõju (plakat, pakend, raamatukaas, veebileht jne)
Kiri kui kunst, kirjakunst (sh kalligraafia). Märk ja sümbol (logo, piktogramm, peremärk)
Erineva funktsiooniga trükised, nende üldine kujundus. Kirjatüübi (šrifti, fondi) valik vastavalt kontekstile. Kirjaoptika.

KUNSTIMAAILM

Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid.
Kohaspetsiifiline kunst. Maakunst. Kehakunst. Videoinstallatsioon.
Kunstiteose sõnum ja kontekst. Autori seos kujutatava sündmuse, inimese, kunstistiiliga.
Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
Visand, eskiis, skits, etüüd.
Autoriõiguse kaitse probleeme.

TEHNILISED KÜSIMUSED

Visandid kui eeltöö või abivahendid.
Skulptuur. Modelleerimine ja konstrueerimine pehmetest, kalgendumatetest ja tahketest materjalidest (nt savi, papjeemašee, paber, papp, plastid, puit, traat).
Kollaaž .Assamblaaž.
Installatsioon.

Erinevaid väljendusvahendeid ja materjale (lumi, liiv, tuli, vesi, valgus, vari, valmisesemed jne).

Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel.

Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga.

Paljundusgraafika: kõrg- ja sügavtrükk (vastavalt võimalustele)

Foto protsessi osana, eksperimentide ja valminud mudelite dokumenteerimiseks. Sama objekti jäädvustamine erinevas kontekstis.

Digitaalsed tehnoloogiad (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika)

KASVATUSLIKUD KÜSIMUSED

Rühmatöös erinevate rollide täitmine, töö otstarbekas jaotamine rühmas, vastutuse võtmine enda ja ühise töö tulemuse eest. Ajakasutuse planeerimine. Üksteise aitamine, üksteisele töövõtete õpetamine (uued meediad).

Kunstiga seotud ametid.

Loovtegevuste väärtustamine eneseväljendusvahendina. Maailmakultuuri mitmekesisuse väärtustamine. Autorikaitse reeglite teadvustamine ja arvestamine. Autori vabadus ja vastutus.

KUJUTAMINE

Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.

KUJUNDAMINE

Praktiline disainiprotsessi rakendamine probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.

HINDAMINE

Tööprotsessi hindamine, arvestades individuaalset võimekust ning töö lõpptulemust.

Hindamiskriteeriumiks võib olla vastavus teemale, kompositsiooni väljenduslikkus, meeleolu edastamine värvidega, hea ideeheid või uudne teemakäsitus, töö korrektsus või viimistlus.

Hinne pannakse iga lõpetatud töö eest.

Koondhinne pannakse I ja II poolaasta lõpus.

Aastahinne pannakse enne klassi lõpetamist.

KASUTATAV KIRJANDUS

Indrek Raudsepp. Kunstiõpetuse tööraamat 7. klassile.

Lauri Leesi. Kunstiraamat koolidele.

Tähelepanu. Valmis olla KUNST. Loovalt tulevikku.

S. Helme, J. Kangilaski. Lühike Eesti kunsti ajalugu.

Joonistamine – nägemise kool.

Pastellimaal

8. klass - 35 tundi

ÕPPE-EESMÄRGID

1. Arendada õpilase kujutamise-, kujundamise- ja eneseväljendusoskust ning isikupära.
2. Arendada ruumilist kujutlusvõimet projektsiooni- ja arhitektuurialaste joonestamisülesannete kaudu.
3. Arendada loomingulist maailmanägemust ja individuaalse võimekust

ÕPPESISU

SISUKÜSIMUSED

Tuntud sündmuste kujutamine, kunstniku vaatenurk.
Sümbolite tähenduse muutumine (nt vikerkaar, haakrist, viisnurk)

VORMIKÜSIMUSED

Vormide allutamine kindlale stiilile. Vormi deformeerimine karaktersuse huvides.
Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldlõige).
Värv. Valgus-vari. Värv ja värvus. Värvide optiline segunemine. Värviline valgus (värvilise valguse põhivärvid).
Varju värv (maalidel, fotodel, looduses). Varjude rütmid, vari kompositsiooni elemendina.
Perspektiiv kahe koondpunktiga.

DISAIN

Olulisemad arhitektuuri ja disaini näited Eestis. Disain linnaruumis (sh tekstid ja reklaamid).
Komplekt, ansambel (nt mööbel, serviis).
Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus.
Ergonoomika.

KUNSTIMAAILM

Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Traditsioonilised kunstiliigid ja piiride hajutamine. Kõrg- ja populaarkunst. Karikatuur. Sarž.
Stiil (ajastu ja isiku stiil).
Ajaloosündmus kunstis, dokumentaalsus ja fiktsioon.
Kodukoha ilme minevikus ja kaasajal (fotod ja maalid ajalooliste dokumentidena).
Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.
Restaureerimine, renoveerimine ja konserveerimine.

TEHNILISED KÜSIMUSED

Visandid kui eeltöö või abivahendid.

Skulptuur. Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest pehmetest, kalgenduvatest ja tahketest materjalidest (nt savi, papjeemašee, paber, papp, plastid, puit traat).

Kollaaž. Assamblaaž. Installatsioon.

Erinevaid väljendusvahendeid ja materjale (lumi, liiv, tuli, vesi, valgus, vari, valmisesemed)

Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel.

Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga

Paljundusgraafik: kõrg- ja sügavtrükk (vastavalt võimalustele).

Foto protsessi osana, eksperimentide ja valminud mudelite dokumenteerimiseks. Sama objekti jäädvustamine erinevas kontekstis.

Digitaalsed tehnoloogiad (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika)

KASVATUSLIKUD KÜSIMUSED

Rühmatöös erinevate rollide täitmine, töö otstarbekas jaotamine rühmas, vastutuse võtmine enda ja ühise tulemuse eest.

Ajakasutuse planeerimine.

Üksteise aitamine, üksteisele töövõtete õpetamine (uued meediad).

Kunstiga seotud ametid.

Loovtegevuste väärtustamine eneseväljendusvahendina. Maailmakultuuri mitmekesisuse väärtustamine.

Autorikaitse reeglite teadvustamine ja arvestamine. Autori vabadus ja vastutus.

KUJUTAMINE

Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.

KUJUNDAMINE

Praktiline disainiprotsessi rakendamine probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.

UURIMINE, VAATAMINE, ARUTLEMINE.

Kunstiteoste analüüs, arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet. Maailmakultuurimõju uurimine kohalikule kunstile. Teoste erinevate vaatajapoolsete tõlgenduste võrdlemine. Näituste kohta arvamus/retsensiooni kirjutamine.

Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest. Eri aastakümnetest pärit fotode vaatlemine ajaloo ja kultuuri teemade valguses.

Meedias kasutatud visuaalide analüüsimine. Suhtluskeskkondades inimeste eneseesitlemise (portreerimise) võrdlemine.

Infootsing erinevatest teabeallikatest.

Töö teostamine ja esitlemine, oma kontseptsiooni selgitamine, tehtud valikute põhjendamine. Erinevate eksponeerimisvõimaluste katsetamine (sh valgustuse, heli, ruumi iseärasuste, kontseptuaalsete tekstide kaasamine).

Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.

HINDAMINE

Tööprotsessi hindamine, arvestades individuaalset võimekust, osalust tunnis ning töö lõpptulemust.

Hindamiskriteeriumiks võib olla vastavus teemale, kompositsiooni väljenduslikkus, meeolelu edastamine värvidega, hea ideeid või uudne teemalahendus, töö korrektsus või viimistlus.

Hinne pannakse iga lõpetatud töö eest.

Koondhinne pannakse I ja II poolaasta lõpus.

Aastahinne pannakse enne klassi lõpetamist.

KASUTATAV KIRJANDUS

Indrek Raudsepp. Kunstiõpetuse tööraamat 8. klassile.

Lauri Leesi. Kunstilugu koolidele.

Tähelepanu. Valmis olla. KUNST. Loovalt tulevikku

S. Helme. J. Kangilaski. Lühike Eesti kunsti ajalugu

Joonistamine – nägemise kool.

Joonistan inimest

Pastellimaal

9. klass - 35 tundi

ÕPPE-EESMÄRGID

1. Arendada õpilaste kujutamise-, kujundamis- ja eneseväljendusoskust ning isikupära.
2. Arendada ruumilist kujutlusvõimet projektsiooni- ja arhitektuurialaste joonestamisülesannete kaudu.
3. Arendada loomingulist maailmanägemust ja individuaalset võimekust.

ÕPPESISU

SISUKÜSIMUSED

Allegooria ja tsitaat kunstis. Metafoorid reklaamis (omaduste ülekanne teisele nähtusele)

VORMIKÜSIMUSED

Realism, abstraherimine, abstraktsionism.

Liikumise kujutamise viise, liikumisillusioonid (nt futurism, animeerimine, op-kunst).

Kompositsioon. Kompositsiooni elemendid ja teose ülesehitus ruumilises teoses (skulptuur, arhitektuur, disain).

Värv. Valgus-vari. Värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh külmad-soojad, eenduvad-taanduvad, kerged-rasked värvid)

Esemete modelleerimine pinnal valguse ja varjuga.

Perspektiiv. Erinev vaatepunkt (konna- ja linnuperspektiiv), rakurss.

DISAIN

Disaini valdkondi: graafiline, keskkonnadisain (sh ruumi-, maastikukujundus), tarbekunst, tootedisain, moe-, autodisain jne)

Disaini ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.

Disaini ja arhitektuuri rahvusvahelised suundumused (elustiilid, minimalism, ökostiil).

Visuaalse reklaami sihtgrupi arvestamine kujundamisel.

KUNSTIMAAILM

Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.

Tegevuskunst (happening, performance). Kunstisündmuse, tegevuskunsti dokumenteering.

Esitluse osi: valgus, ruum, heli, tekst.

Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut.

Tsitaadid kunstis. Teose/eseme tähenduse muutus eri situatsioonides.

Isiklik stiil ja identiteet, selle kajastus riietuses, enda esitus suhtluskeskkondades jne.

TEHNILISED KÜSIMUSED

Visandid kui eeltöö või abivahendid.

Skulptuur. Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest pehmetest, kalgenduvatest ja tahketest materjalidest (nt savi, papjeemašee, paber, papp, plastid, puit, traat).

Kollaaž. Assamblaaž. Installatsioon.

Erinevad väljendusvahendid ja materjalid (lumi, liiv, tuli, vesi, valgus, vari, valmisesemed)

Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel.

Joonistamine söe, tuši ja värviga, Sule ja pintsliga.

Paljundusgraafika: kõrg- ja sügavtrükk (vastavalt võimalusele).

Foto protsessi osana, eksperimentide ja valminud mudelite dokumenteerimiseks. Sama objekti jäädvustamine erinevas kontekstis.

Digitaalsed tehnoloogiad (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

KASVATUSLIKUD KÜSIMUSED

Rühmatöös esinevate rollide täitmine, töö otstarbekas jaotamine rühmas, vastutuse võtmine enda ja ühise töö tulemuse eest.

Ajakasutuse planeerimine.

Üksteise aitamine, üksteisele töövõtete õpetamine (uued meediad)

Kunstiga seotud ametid.

Loovtegevuste väärtustamine eneseväljendusvahendina. Maailmakultuuri mitmekesisuse väärtustamine.

Autorikaitse reeglite teadvustamine. Autori vabadus ja vastutus.

KUJUTAMINE

Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.

KUJUNDAMINE

Praktiline disainiprotsessi rakendamine probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.

UURIMINE, VAATAMINE, ARUTLEMINE

Kunstiteoste analüüs, arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet. Maailmakultuuri mõju uurimine kohalikule kunstile. Teoste erinevate vaatajapoolsete tõlgenduste võrdlemine. Kunstikriitike arvamuste võrdlemine. Näituse kohta Arvamuse/ retsensiooni kirjutamine.

Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest. Eri aastakümnetest pärit fotode vaatlemine ajaloo ja kultuuri teemade valguses.

Meedias kasutatud visuaalide analüüsimine. Suhtluskeskkondades inimeste enese esitlemise (portreerimise) võrdlemine.

Infootsing erinevatest teabeallikatest.

Töö teostamine ja esitlemine, oma kontseptsiooni selgitamine, tehtud valikute põhjendamine. Erinevate eksponeerimisvõimaluste katsetamine (sh valgustuse, heli, ruumi iseärasuste, kontseptuaalsete tekstide kaasamine).

Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.

ÕPITULEMUSED

- loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid.
- lihtsustab ja deformeerib kujutatavat suurema karaktersuse ja emotsionaalsuse saamiseks.
- kasutab kujundlikkust ja sümboleid oma mõtete edastamiseks.
- kasutab kunstiteost või stiili oma loomingu eeskuju või lähtepunktina
- kasutab erinevaid võtteid liikumise kujutamiseks.
- selgitab liikumisillusiooni tekkimise põhimõtteid.
- kasutab kompositsiooni ja koloriidi tasakaalustamiseks ja olulise esiletoomiseks paindlikult värvide kontraste (soe-külm, hele-tume, hulgakontrast).
- kasutab maalimisel värvide optilise segunemise põhimõtet; selgitab mõistete värv ja värvus erinevust.
- kasutab erinevaid värvide nimetusi.
- analüüsib objektidel, pildidel, ruumis värvide psühholoogilist ja vastastikust mõju (külmad-soojad, kerged-rasked, eenduvad-taanduvad, suurendavad-vähendavad toonid).
- määrab objektidel või pildil valgused ja varjud (langeva ja omavarju) ning kasutab neid mahulisuse kujutamisel.
- kasutab kadreerimise erinevaid võimalusi.
- tunneb ära kolmnurkse, diagonaalse ja kuldlõikelise kompositsiooniskeemi, eritab staatilist ja dünaamilist kompositsiooni.
- väljendab emotsioone ja kujutab nähtusi abstraktse kompositsioonina.
- analüüsib vormi ja värvi näivat muutumist (pildidel ja looduses) ning kasutab seda oma töödes pildisügavuse loomisel.
- kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi ja objektide kujutamisel.
- kirjeldab üldjoontes disaini alaliike: graafiline disain (sh reklaam), keskkonnadisain (sh ruumikujundus, maastikukujundus), tootedisain, tarbekunst, moedisain.
- analüüsib ja kujundab objekte ja keskkonda, arvestades vormi ja funktsionaalsuse seoseid (ergonoomika), visuaalset ilmet ja sihtgruppi.
- seostab keskkonna elemente (tarbeesemed, mööbel, ruum, ehitised, linnakujundus, haljastus, monumendid, trükised jne) kunstniku tööga.
- valib kujundatavale sobiva teksti asukohta, šrifti, suuruse, arvestades kirjaoptikat.
- nimetab visuaalse reklaami eesmärgi ja kasutab kujundamisel selle elemente (värvilahendus, kiri, logo, lööklause).
- võrdleb erinevaid kujundusi, arvestades kunstniku käekirja, sihtgruppi, traditsiooni.
- analüüsib kunstiteoseid (ka kaasaegseid), arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet.
- eristab ja kirjeldab selgete tunnustega kunstiliike (nt gootika, juugend, kubism, op-kunst).
- suhtub kriitilis-loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: grafiti, tegevuskunst (happening, performance); meediakunst: foto, film, video, reklaam), virtuaalne kunst.
- kasutab spetsiifilist keelt kunstide kirjeldamisel ja mõtestamisel.
- väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust; toob välja maailmakultuuri elemente oma- ja kohaliku kultuuri nähtustes.
- selgitab originaali, koopia ja reproduktsiooni erinevust.

- mõistab autori vabadust ja vastutust, autorikaitse olemust, toob näiteid reeglitest.
- kirjeldab kunstimälestiste säilitamise viise.
- leiab teavet kunstiga seotud erialade ja nende õppimisvõimaluste kohta.
- väljendab end erinevate joonistus- ja maalivahendite, ka trükitehnikate kaudu spontaanselt (visandlikult) ja kaalutletult (viimistletult).
- valib iseseisvalt oma idee teostamiseks sobivaid vahendeid ja tehnoloogiaid (sh arvuti, videokaamera) ning väljundeid (assamblee, installatsioon jne).
- mõtleb ja tegutseb keskkonda säästvalt.
- organiseerib otstarbekalt oma töökoha ja hoiab selle korras.

HINDAMINE

Tööprotsessi hindamine, arvestades individuaalset võimekust, osalust tunnis ning töö lõpptulemust.

Hindamiskriteeriumiks võib olla vastavus teemale, kompositsiooni väljenduslikkus, meeolelu edastamine värvidega, hea ideeid või uudne teemalahendus, töö korrektsus või viimistlus.

Hinne pannakse iga lõpetatud töö eest.

Koondhinne pannakse I ja II poolaasta lõpus.

Aastahinne pannakse enne klassi lõpetamist.

KASUTATAV KIRJANDUS

Indrek Raudsepp. Kunstiõpetuse tööraamat 9. klassile.

Lauri Leesi. Kunstilugu koolidele.

Tähelepanu. Valmis olla. KUNST. Loovalt tulevikku.

S. Helme, J. Kangilaski. Lühike Eesti kunsti ajalugu.

Joonistamine – nägemise kool.

Joonistan inimest.

Pastellimaal